

ADVIES AAN GEMEENTERAAD

Zaak	0965212386/212389
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Afdeling	Leefomgeving
Datum besluit college B&W	13 mei 2025
Portefeuillehouder	A.A.H. Ernes
Financiële consequenties	Deze visievaststelling heeft geen directe financiële gevolgen die op dit moment in te schatten zijn.

ONDERWERP Beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028

BESLISPUNT

1. Ingestemd met bijgevoegd Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028.

OVERLEG GEVOERD MET (ADVIES INGEWONNEN BIJ)

- 16 Zuid-Limburgse gemeenten;
- Medewerkers interne organisatie;
- ketenpartners;
- Wethouder;
- De adviesraad Sociaal Domein Simpelveld.

Het positief advies van de adviesraad Sociaal Domein Simpelveld is als bijlage 5 bij dit voorstel gevoegd.

Onze interne medewerkers (te weten buitengewoon opsporingsambtenaar, beleidsadviseur Jeugd en twee beleidsadviseurs Sociaal Domein) hebben inmiddels ook deelgenomen aan een aantal ophaal/werksessies om verdere input te leveren aan een concreet uitvoeringsprogramma.

SAMENVATTING

Gemeenten zijn wettelijk verplicht, conform artikel 43a van de Alcoholwet, een preventie- en handhavingsplan vast te stellen. In dit plan is ook het middelengebruik meegenomen. Hieronder verstaan we alcohol, nicotine (inclusief vaperen) en drugs.

In het proces van totstandkoming van het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028 (hierna plan) is de expertise van onze netwerkpartners en van medewerkers uit diverse gemeenten meegenomen.

Inmiddels zijn alle adviezen verzameld en verwerkt in het definitieve plan dat aan uw raad wordt voorgelegd.

INLEIDING

Op grond van artikel 43a van de Alcoholwet zijn gemeenten verplicht een preventie- en handavingsplan op te stellen. De Alcoholwet heeft als doel om schadelijke gevolgen van alcoholgebruik tegen te gaan en alcohol gerelateerde overlast terug te dringen. Deze wet valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en is daarmee primair een gezondheidswet, maar heeft nadrukkelijk raakvlakken met handhaving en veiligheid (overlast openbare ruimte). De 16 Zuid-Limburgse gemeenten hebben hun krachten gebundeld om gezamenlijk een Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028 op te stellen.

De regionale werkgroep jeugd en middelen is in 2023 gestart met het proces om te komen tot het Zuid-Limburgs plan. Hier werd onder andere de samenhang van alcoholgebruik, drugsgebruik en roken/vapen besproken. Tevens werd het belang van een integrale aanpak om deze problematieken tegen te gaan benadrukt. Naar aanleiding van deze bijeenkomst is ingestemd met een focusverbreding van jeugd & alcohol naar jeugd- en middelengebruik (te weten: drugsgebruik, alcohol en roken/vapen).

Er heeft een tweetal brainstormsessies (SWOT-analyse) plaatsgevonden, waar diverse externe partijen bij zijn aangesloten. Vanuit deze SWOT-analyse zijn ambities geformuleerd die zijn opgenomen in het voorliggende plan.

WET- EN REGELGEVING

- Artikel 43a van de Alcoholwet (landelijk);
- Wet Publieke Gezondheid (landelijk).

STRATEGISCHE VISIE / BELEIDSPROGRAMMA

De ambitie van het Zuid-Limburgs plan is om het middelengebruik bij jongeren onder de 18 jaar zo lang mogelijk te voorkomen en het overmatig gebruik bij jongeren te beperken.

Om deze ambitie te realiseren, stellen we als doel dat er in de periode 2025-2028 een positieve dalende trend zichtbaar is in alcohol- en middelengebruik. Om deze dalende trend te meten wordt gebruik gemaakt van de cijfers uit de GGD-monitor 2023 jongeren 12-18 jaar, in vergelijking met de nog uit te voeren GGD-monitor in 2027 (www.gezondheidsatlaszl.nl).

Om de hoofdambitie te bereiken hebben wij samen met professionals (met expertise op het gebied van middelengebruik) onze strategie voor de komende beleidsperiode bepaald.

Deze strategie hebben wij vertaald in deelambities:

- Gebruikers van middelen zijn zich bewust van de (gezondheids-)risico's en schadelijke gevolgen van middelengebruik op jongeren en hun (sociale) omgeving;
- Zwaardere zorg wordt voorkomen door in te zetten op eigen regie van de inwoner, vroegsignalering door de sociale omgeving en advies en ondersteuning van professionals;
- Gemeenten dragen gezamenlijk dezelfde boodschap uit, namelijk dat (overmatig) middelengebruik negatieve invloed heeft op jongeren onder de 18 jaar en dat het gebruik ervan onder de 18 jaar niet is toegestaan;
- Sport- en jeugdverenigingen hanteren een middelenbeleid (roken en drugs) en verantwoord alcoholbeleid;
- De de-normalisatie van middelengebruik wordt gerealiseerd door in te zetten op effectieve preventie interventies;
- Gezamenlijk zetten gemeenten in op risico-gestuurde naleving/handhaving en de de-normalisatie van middelengebruik;

- Gemeenten passen regionaal een uniform beleid toe op het gebied van handhaving van middelengebruik.

Zie voor nadere info het plan in bijlage 5.

RELATIE MET BESTAAND BELEID / EERDERE VOORSTELLEN

- Preventie- en handavingsplan jeugd en alcohol Zuid-Limburg 2021-2024 (zaak 142208);
- Regionaal Gezondheidsbeleid 2020-2023 “Zuid springt eruit” (zaak 14936);
- Plan van aanpak GALA 2024-2026 gemeente Simpelveld (zaak 159596);
- Mandaatstructuur en raamwerk begroting TGI Zuid-Limburg (zaak 187115).

OVERWEGINGEN

Het plan is ons regionaal richtinggevend kompas en vormt de basis voor een regionaal en lokaal uitvoeringsplan. In dit uitvoeringsplan zal per deelambitie bepaald worden of uitvoering regionaal of lokaal wordt ingevuld. Dit uitvoeringsplan zal zodra dit af is ter informatie worden nagestuurd.

De resultaten van:

- ✓ het preventie- en handavingsplan jeugd en alcohol Zuid-Limburg 2021-2024 (bijlage 1);
- ✓ de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 (bijlage 2);
- ✓ de Raadsinformatiebrief d.d. 31 mei 2024 (bijlage 3); en
- ✓ dialogen met externe partijen en andere belanghebbenden

vormen de basis voor het plan (bijlage 4).

Helaas zijn er geen resultaten van de Gezondheidsmonitor Jeugd 2024 beschikbaar, daar onvoldoende jeugdigen de enquête hebben ingevuld. Als gevolg daarvan zijn er geen gewogen gemeentelijke cijfers ter beschikking gesteld. In het dashboard van de Gezondheidsatlas Zuid-Limburg zijn wel (sub)regionale cijfers weergegeven, waar gemeente Simpelveld gebruik van kan maken.

Niet instemmen met dit voorstel houdt in dat onze gemeente:

- niet voldoet aan de verplichting om iedere vier jaar en een preventie- en handavingsplan op te stellen (conform artikel 43a van de Alcoholwet);
- als individu een eigen lokaal beleidsplan met uitvoeringsprogramma moet opstellen.

De adviezen van de Zuid-Limburgse adviesraden zijn verwerkt in het definitieve beleidsplan. De adviesraad Sociaal Domein Simpelveld heeft op 11 februari 2025 per mail akkoord gegeven op dit plan en had geen opmerkingen (zie hiervoor bijlage 5).

OPTIES

Niet van toepassing.

PERSONELE ASPECTEN

Niet van toepassing.

FINANCIËLE ASPECTEN

Het streven is om het uitvoeringsplan zo op te stellen dat realisatie van het uitvoeringsplan past binnen de reguliere middelen die de 16 Zuid-Limburgse gemeenten reeds inzetten vanuit de lokale

GALA-middelen. In 2025 ontvangen alle Zuid-Limburgse gemeenten namelijk een lokaal GALA-budget voor Opgroeien in een Kansrijke Omgeving & Vroegsignalering Alcoholproblematiek. Uit het restant van de beschikbare GALA-middelen kunnen lokale concrete uitvoeringsacties die voortvloeien uit het nog vast te stellen uitvoeringsprogramma worden voldaan.

AANBESTEDING

Niet van toepassing.

COMMUNICATIE

De communicatie wordt in afstemming met alle gemeenten vormgegeven.

EVALUATIE

Niet van toepassing.

VERVOLG / PLANNING

Na het vaststellen van het plan wordt deze gedeeld op de website van onze gemeente. De betrokken partners, inclusief de adviesraad Sociaal Domein Simpelveld, ontvangen dit beleidsplan per mail.

BIJLAGEN

- Bijlage 1: (Doc.nr 212393) Preventie-en handhavingsplan jeugd en alcohol Zuid-Limburg 2021-2024
- Bijlage 2: (Doc.nr 212395) Gezondheidsmonitor Jeugd 2023
- Bijlage 3: (Doc.nr 212396) Raadsinformatiebrief d.d. 31 mei 2024
- Bijlage 4: (Doc.nr 212397) Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028
- Bijlage 5: (Doc.nr 213613) Positief advies adviesraad Sociaal Domein Simpelveld

BESLISPUNT

Op basis van het voorgaande wordt aan uw raad voorgesteld:

1. in te stemmen met bijgevoegd Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028.

Het college van burgemeester en wethouders in Simpelveld,

De secretaris,

De burgemeester,

De heer G.H.J. Hollands

Mevrouw S.C.J. Scheepers

